

Instituce odborného vzdělávání v zemích EU

Výzkumné a informační základně odborného vzdělávání v Evropě byla věnována příloha Zpravodaje č. I/1998. Od té doby se mnohé změnilo. Evropská unie se rozšířila o další členy, některé instituce zanikly, jiné byly založeny a další, včetně NÚOV změnila název. Z tohoto důvodu jsme se rozhodli zpracovat nový přehled institucí s aktuálními údaji, alespoň u těch institucí, které mají příslušné informace dostupné na svých webových stránkách. Úvod k původnímu přehledu napsaný Dr. Švandou však nezastaral, a proto ho zde uvádíme znovu.

Odborné vzdělávání má ve školském systému zvláštní pozici. Na straně vstupů navazuje na všeobecné vzdělávání (uskutečňované v rámci povinné školní docházky nebo jako sekundární všeobecné vzdělávání), na straně výstupů pak musí úzce spolupracovat se světem práce. Svět práce poskytuje odbornému vzdělávání potřebnou zpětnou vazbu. Hladký přechod absolventů z odborného vzdělávání do světa práce a jejich dobré uplatnění v profesním životě závisí na míře citlivosti a pohotovosti, s níž je odborné vzdělávání schopno reagovat na vývoj ve světě práce. V současné době, pro niž jsou příznačné rychlé změny ve vědě, technice i ve společnosti, je tato role odborného vzdělávání stále nezbytnější.

Kvalitu vzdělání prověřuje až budoucnost. Proto jsou prognózy vývoje ve světě práce jako celku i v jednotlivých profesích a na trhu práce pro odborné vzdělávání velmi důležité. Obsah učiva i metody výuky se musí přizpůsobovat tomu, co budou absolventi potřebovat při přechodu ze světa vzdělávání do světa práce a při uplatnění v něm. Vzdělání jim musí poskytnout nejen bezprostředně použitelné vědomosti a dovednosti, nýbrž i takovou výbavu, která jim nedovolí ustrnout na dosaženém stupni vývoje, umožní jim dále se vzdělávat, rozvíjet své schopnosti, řešit problémy, spolupracovat s ostatními atd.

Kontakt se světem práce, který má vést k získání adekvátních poznatků, je profesionální záležitostí a nemožnou ho zajišťovat v potřebném rozsahu samy školy. Proto ve většině zemí plní tento úkol zvláštní instituce, které se profesionálně zabývají problematikou odborného vzdělávání. Rozsah jejich úkolů není ve všech případech stejný. Vždy však zjišťují, shromažďují a zpracovávají poznatky o tom, jaké jsou kvalifikační nároky jednotlivých povolání a jak se tyto nároky vyví-

její. K tomu využívají externích spolupracovníků, jejichž počet dosahuje několika set. Podle svého postavení mezi ostatními subjekty zainteresovanými na odborném vzdělávání pak tyto instituce svá zjištění buď předávají dalším orgánům, které navrhnou koncepci odborného vzdělávání a vytvářejí programy profesní přípravy, nebo tyto kurikulární práce realizují samy či ve spolupráci s ostatními. Ve většině případů posuzují i účinnost odborného vzdělávání, která se projevuje možnostmi uplatnění absolventů a jejich úspěšností v zaměstnání. V souvislosti s tím sledují situaci na trhu práce a nezřídka zpracovávají i statistické údaje o odborném vzdělávání a o jeho výsledcích včetně údajů o nákladech na toto vzdělávání. Některé instituce věnují pozornost i otázkám procesu odborného vzdělávání, zpracovávají jeho didaktické a metodické koncepce, navrhnou vhodné vyučovací prostředky. Podle národních tradic a uspořádání vzdělávacího systému zasahují i do oblasti přípravy učitelů, zvláště mistrů odborné přípravy.

Instituce, které zajišťují účinné fungování odborného vzdělávání, mají povahu výzkumných pracovišť, i když to nemusí být vyjádřeno v jejich názvu. Předmět jejich činnosti je specifický, při své činnosti vyvíjejí a aplikují zvláštní postupy. Výsledky činnosti kontrolují a evaluují. V řadě případů zobecňují své poznatky a snaží se předvídat vznik problémů v odborném vzdělávání. Teprve s oporou o výsledky své výzkumné činnosti mohou nabízet expertní, poradenské a obdobné služby. S ohledem na to jsou nezastupitelné jinými institucemi a, jak je patrné na příkladu mnohých z nich, vydobily si společenské uznání.

Některé z těchto zahraničních institucí vám tady představíme.

Belgie

Le FOREM, *Office wallon de la Formation professionnelle et de l'Emploi* (Valonský úřad pro odbornou přípravu a zaměstnanost)

Má úřadovny ve 12 městech.

Úřad funguje od roku 1961. Poskytuje (personalizované) služby jednotlivcům (poradenství v profesní přípravě, při hledání zaměstnání, podporu při geografické mobilitě, validaci kompetencí, specifickou pomoc mladým lidem), podnikům poskytuje profesionální oporu (nalezení vhodných kvalifikací, poradenství při vzdělávání a přijímání zaměstnanců, pomoc při řízení lidských zdrojů), vytváří partnerství s veřejnými a soukromými institucemi tak, aby zvětšil a diverzifikoval nabídku služeb. Funguje jako koordinátor trhu práce tím, že rozšiřuje informace o situaci na trhu práce a stimuluje žádoucí vývoj.

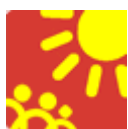
<http://www.leforem.be>

VDAB, *Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding* (Vlámský úřad pro zaměstnání a odbornou přípravu) Sídli v Bruselu.

Plní ve Vlámském společenství podobné úlohy jako FOREM ve Francouzském společenství. <http://vdab.be>

Bulharsko

Център за развитие на човешките ресурси (Středisko pro rozvoj lidských zdrojů) Sídli v Sofii.

Středisko bylo založeno v roce 1999. Zabývá se vzděláváním, odborným vzděláváním a profesní přípravou. Má expertní, koordinační, informační a konzultační funkci. <http://www.brdc.bg>

Dánsko

Styrelsen for International Uddannelse (Dánský úřad pro mezinárodní vzdělávání) Sídli v Kodani.

Úřad 1. ledna 2010 nahradil bývalé středisko CIRIUS (založené v roce 2000), z něhož se v roce 2004 stal úřad CIRIUS. Spadá pod Ministerstvo vědy, technologie a inovací a zodpovídá za internacionalizaci vzdělávání a profesní přípravy v Dánsku. Slouží jako národní agentura pro dva programy EU: Celoživotní vzdělávání a Mládež v akci, i pro další podobné

programy, včetně severských a dánských programů a iniciativ. Zároveň je ústřední organizací, která hodnotí a uznává kvalifikace nabyté v zahraničí. Slouží jako informační centrum pro internacionalizaci všech oblastí vzdělávání. <http://www.iu.dk/>

Estonsko

INNOVE, *Elukestva Öppe Arendamise Sihtasutus* (Nadace pro rozvoj

celoživotního vzdělávání) Sídli v Tallinnu.

Nadace Innove byla založena v roce 2003. Jejím úkolem je podporovat iniciativy a aktivity celoživotního vzdělávání prostřednictvím estonských programů a programů EU. Nadace nabízí zkušenosti, poradenství a podporu organizacím propagujícím odborné a celoživotní vzdělávání a učícím se občanům. Oblasti působení nadace jsou: ReferNet, soutěže v dovednostech, rozvoj kvality, rozvoj projektů, kariérní poradenství, strukturální fondy. <http://www.innove.ee>

Finsko

OPH, *Opetushallitus / Utbildningsstyrelsen* (Vládní výbor pro vzdělávání) Sídli v Helsinkách.

OPH odpovídá za navrhování základních celostátních kurikul pro základní a střední všeobecné vzdělávání a rámce pro profesní kvalifikace a kvalifikace založené na kompetencích; evaluuje vzdělávací systém (hodnotí výsledky vzdělávání a zlepšuje účinnost profesní přípravy); poskytuje informační služby (koordinuje informační síť a služby v sektoru vzdělávání), produkuje indikátory a informace pro anticipování potřeb vzdělávání; spravuje finanční systém sektoru vzdělání a publikuje poradenské příručky o možnostech profesní přípravy. Zajišťuje podpůrné služby pro vzdělávání: spravuje registr výběru studentů pro střední odborné vzdělávání a přípravu a pro polytechniky; pořádá jazykové zkoušky; organizuje a financuje další vzdělávání učitelů; odpovídá za uznávání kvalifikací získaných v zahraničí; vytváří a prodává učební materiály. OPH také přímo poskytuje vzdělávání. Spravuje 12 státních vzdělávacích zařízení.

OPH byl založen v roce 1991, kdy se spojil národní výbor pro všeobecné vzdělávání a národní výbor pro odborné vzdělávání. <http://www.oph.fi/etusivu>

Francie

Centre Inffo, *Centre pour le développement de l'information sur la formation permanente* (Středisko pro rozvoj informací o celoživotním vzdělávání) Sídli v Paříži.

Středisko bylo založeno v roce 1976, jeho status byl pozměněn dekretem z roku 2003. Poskytuje informační, poradenské a vzdělávací služby z oblasti práva, praxe a prostředí odborného vzdělávání. Mezi pracovníky střediska jsou právníci, dokumentátoři, odborníci na vzdělávací praxi, novináři, redaktori a odborníci na multimédia. Činnosti střediska jsou rozděleny do tří oblastí: 1. informační: uvědomovat o činnosti evropských, národních a regionálních institucí; podílet se na informačních kampaních pro orgány veřejné moci a sociální partnery; koncipovat informační podporu a vytvářet databáze. 2. expertní: vytvářet a rozšiřovat analýzy a syntézy o odborném vzdělávání (právu, praxi a prostředí); zpracovávat díla a studie na objednávku odborníků z veřejné i soukromé sféry; rozvíjet výměnu zkušeností v Evropě i ve světě. 3. vzdělávací: napomáhat profesionalizaci aktérů z odvětví – pedagogické vzdělávání, otevřené a distanční vzdělávání (ročně 2500 stážistů). <http://www.centre-inffo.fr>

Céreq, *Centre d'études et de recherches sur les qualifications* (Středisko pro studium a výzkum kvalifikací) Sídli v Marseille a

pobočku (*Antenne*) má v Paříži.

Céreq je již 40 let expertním střediskem v oblasti profesní přípravy a zaměstnanosti. Zajišťuje tři úkoly: zpracovávání studií a provádění výzkumů o kvalifikacích (podmínky získávání kvalifikací počáteční a další profesní přípravou, výkonem profesních činností; vývoj kvalifikací spojený se změnami technologií, organizace práce a zaměstnanosti; podmínky přístupu do zaměstnání; podmínky profesní a sociální mobility ve vztahu k získanému vzdělání a řízení pracovních sil podniky), hodnocení profesní přípravy, zařízení a uplatňování veřejné politiky (pomoc při hledání zaměstnání, další vzdělávání, přijímání do zaměstnání), formulování rad a návrhů v oblasti politiky profesní přípravy a vzdělávání.

Céreq je veřejným zařízením spadajícím pod Ministerstvo školství, mládeže a spolkového života (*ministère de l'Education nationale, de la Jeunesse et de la Vie associative*) a Ministerstvo práce, zaměstnanosti a zdravotnictví (*ministère du Travail, de l'Emploi et de la Santé*). Spolupracuje s přidruženými středisky zapojenými v síti.

Výsledky výzkumů jsou publikovány v publikacích:

Bref (měsíčník, 4 strany) – každé číslo obsahuje monotematický syntetizující článek),

NEF (Notes Emploi-formation) – kompletní studie určitého tématu,

Net-Doc – pracovní dokumenty,

Formation Emploi (čtvrtletník) – společenskovední časopis zaměřený na vzdělávání, profesní přípravu a zaměstnanost,

Edice: *Quand l'école est finie* (Když škola skončila),

Quand la formation continue (Když vzdělávání pokračuje),

Quand la carrière commence (Když kariéra začíná). <http://www.cereq.fr/>

Irsko

FÁS, *Foras Áiseanna Saothair* (Úřad pro odbornou přípravu a zaměstnanost) Sídli v Dublinu.

FÁS anticipuje potřeby neustále se měnícího trhu práce, který zaměstnává přes 2 miliony lidí, a reaguje na ně. Prostřednictvím regionální sítě 66 úřadů a 22 středisek profesní přípravy řídí programy profesní přípravy a zaměstnanosti, poskytuje služby uchazečům o zaměstnání a zaměstnavatelům, poradenskou službu pro odvětví a podporuje obecní podniky.

FÁS funguje v celém Irsku, rozděleném do 8 regionů podle struktury korporace. Při jednání s klienty se řídí těmito dokumenty: Chartou zákazníka, Postupy při podávání stížností, Etickým kodexem zaměstnance, Svobodou informací a Ochranou údajů.

Korporátní strategie FÁS stanovuje 8 prioritních cílů v těchto oblastech: služby pro uchazeče o zaměstnání a nezaměstnané, rozvoj pracovních sil, politika trhu práce, sociální začleňování, rovnost a rozmanitost, služby zákazníkům. <http://www.fas.ie/en/>

Itálie

ISFOL, *Istituto per lo Sviluppo della Formazione Professionale dei Lavoratori* (Ústav pro rozvoj profesní

přípravy pracovníků) Sídli v Římě.

ISFOL byl ustaven dekretem prezidenta republiky v roce 1973. Současný statut (2003) rozšířil kompetence ústavu v oblasti politiky profesní přípravy, sociální politiky a práce (zaměstnanosti).

ISFOL se zabývá studiem, výzkumem, experimenty, dokumentací, hodnocením, informacemi, konzultacemi a technickou pomocí v oblasti profesní přípravy, sociální politiky a zaměstnanosti.

Spolupracuje s Ministerstvem práce a sociální politiky (*Ministero del lavoro e delle politiche sociali*), s Ministerstvem školství, vysokých škol a výzkumu (*Ministero dell'istruzione, dell'università e della ricerca*), s úřadem vlády, s regiony a se sociálními partnery. Podílí se na národním operačním programu na léta 2007 – 2013. <http://www.isfol.it/>

Litva

KPMPC, *Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centras* (Středisko pro kvalifikace a rozvoj odborného vzdělávání a přípravy) Sídli ve Vilniusu.

Středisko bylo založeno v roce 1996, v lednu 2010 změnilo název. Usiluje o to, aby litevský systém kvalifikací odpovídal potřebám ekonomiky i národním a mezinárodním iniciativám.

Klíčové aktivity: vytvářet profesní standardy a standardy OVP; provádět aplikovaný výzkum OVP, včetně prognóz poptávky po odbornících; monitorovat nabídku kvalifikací a poptávku po nich; spravovat systém kvalifikací; hodnotit formální programy OVP; posuzovat připravenost formálních programů OVP k realizaci; externě hodnotit činnost vzdělávacích zařízení a usku-tečňovat formální programy OVP; zvyšovat kvalitu sebehodnocení vzdělávacích institucí, externího hodnocení a s tím spojených metod; poskytovat doporučení pro zlepšení kvalifikace učitelů; organizovat vytváření modulových programů a jejich aktualizaci; vytvářet kreditní systém v OVP; kompilovat, analyzovat a šířit informace o OVP; monitorovat vytváření učebnic a dalších výukových materiálů; monitorovat soutěže ve znalostech a dovednostech; organizovat činnost ústředních a sektorových profesních komisí; spolupracovat s národními a mezinárodními aktéry v OVP v národních a mezinárodních projektech; fungovat jako Národní referenční středisko pro zajišťování kvality v OVP, jako Národní koordinační středisko pro zavádění Evropského rámce kvalifikací a jako koordinátor sítě ReferNet v Litvě.

<http://www.kpmpc.lt/>

Lucembursko

INFPC, *Institut national pour le développement de la formation professionnelle continue; Nationale Institut zur Förderung der beruflichen Weiterbildung* (Národní ústav pro další profesní

vzdělávání) Sídli v Luxemburgu.

INFPC je státní instituce řízená Ministerstvem školství a profesní přípravy (*ministère de l'Éducation nationale et de la Formation professionnelle – MENFP*).

Ústav byl založen na základě zákona z prosince 1992 v době, kdy vláda chtěla zdůraznit rostoucí význam další profesní přípravy pro hospodářský a sociální rozvoj velkovévodství. Jeho úkolem bylo připravit základ pro zavedení nové legislativy a sloužit jako nástroj pro její uplatňování při regulaci a organizaci další profesní přípravy.

INFPC stanovuje strategie pro propagaci koncepce další profesní přípravy na konferencích, seminářích, v tisku a také vedením projektů na téma další profesní přípravy ve spojení s podniky, sociálními partnery a vládními úřady. Odpovídá za zpracování aplikací překládaných podniky, za propagaci další profesní přípravy a vytváření její koncepce. <http://www.infpc.lu/>

Maďarsko

NSZFI, *Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet* (Národní ústav pro odborné vzdělávání a

vzdělávání dospělých). Je známý též pod zkratkou vytvořenou z anglického překladu názvu – NIVE. Sídli v Budapešti.

NSZFI se zabývá regionálním a národním výzkumem odborného vzdělávání a vzdělávání dospělých a vytvářením profesních struktur: národního registru kvalifikací a národní mapy modulů.

Vývoj obsahu odborného vzdělávání a vzdělávání dospělých se týká: profesních a zkušebních požadavků; centrálních programů; učebnic; učebních pomůcek; dokumentů pro vzdělávání a profesní přípravu sociálně nebo zdravotně znevýhodněných lidí; podpory rozvoje na národní, regionální a místní úrovni; analýzy efektivnosti profesní přípravy ve vzdělávacích zařízeních; vytváření a šíření účinných postupů a metod; programu rozvoje odborných škol; národního plánu rozvoje; srovnávání a harmonizace národních a mezinárodních kvalifikačních požadavků, zajišťování kvality.

NSZFI poskytuje tyto služby: vydávání knih a časopisů; informační středisko (databáze, knihovna); hodnocení výsledků předchozího učení, kariérní orientaci a poradenství, shromažďování údajů o vzdělávání dospělých; posilování vztahů mezi odborným vzděláváním, vzděláváním dospělých, všeobecným vzděláváním, vysokoškolským vzděláváním a lidovým vzděláváním; další vzdělávání učitelů a andragogů; akreditaci vzdělávacích institucí a programů; organizaci profesních

zkoušek; přípravu zkušebních materiálů; vedení protokolů o zkouškách; dodatky Europassu.

<https://www.nive.hu>

Malta

MQC, *Kunsill Malti għall-Kwalifiki, Malta Qualifications Council* (Maltská rada pro kvalifikaci)

(Sídli v moderním městečku Santa Lučija.)

MQC byla založena v roce 2005 a jejím hlavním úkolem je řídit vytváření národního rámce kvalifikací (NRK) pro celoživotní vzdělávání a dohlížet na profesní přípravu a certifikaci vedoucí ke kvalifikacím uvedeným v rámci, které nejsou poskytovány v povinném vzdělávání. Odpovídá za definování úrovně kvalifikací a kompetencí v NRK a za stanovení standardů vztažených ke kvalifikacím.

Hlavní úkoly MQC jsou: poskytovat informace o kvalifikacích, které jsou k dispozici; pomáhat lidem v přístupu ke vzdělávání v celoživotním kontextu; pomáhat poskytovatelům profesní přípravy při vytváření kvalifikací, jejich hodnocení a certifikaci v souladu s NRK; akreditovat formální vzdělávání v profesní přípravě; validovat výsledky informální a neformálního vzdělávání v kontextu NRK. <http://www.mqc.gov.mt>

Německo

BIBB, *Bundesinstitut für Berufsbildung*

(Spolkový ústav odborného vzdělávání) Sídli v Bonnu od roku 1999.

BIBB je uznávané kompetenční středisko pro výzkum a další rozvoj odborného vzdělávání a dalšího vzdělávání. Identifikuje budoucí úkoly odborného vzdělávání, podporuje inovace v národním i mezinárodním odborném vzdělávání a vytváří nové, prakticky orientované návrhy řešení pro odborné vzdělávání a další vzdělávání.

Technické, hospodářské a společenské změny kladou velké nároky na kvalifikace odborných sil v podnicích. Rozhodující základy pro tyto kvalifikace jsou vytvářeny v duálním systému profesní přípravy a podnikového dalšího vzdělávání. Vzdělávání v duálním systému je základem pro celoživotní vzdělávání. Odborné vzdělávání a další vzdělávání jsou investicí do budoucna.

BIBB byl založen v roce 1970 v Berlíně na základě zákona o odborném vzdělávání (*Berufsbildungsgesetz – BbiG*). Jeho dnešní právní základ tvoří BBiG z roku

2005, který vyjmenovává, jaké jsou úkoly ústavu: výzkumné, vývojové a poradenské.

Publikační činnost BIBB je velmi bohatá, monografie vycházejí v několika řadách. Nejvýznamnějším periodikem je dvouměsíčník *Berufsbildung in Wissenschaft und Praxis* (který je zájemcům k dispozici v knihovně NÚOV). V angličtině vychází stručný dvouměsíčník BIBB News.

Mezinárodní aktivity BIBB přesahují hranice Evropy. Pomáhá v rozvoji profesní přípravy mimo jiné v Africe (Botswana, Etiopie), v Asii (Čína, Korea, Indie) a v Jižní Americe (Mexiko, Kolumbie) a v některých zemích bývalého SSSR. Viz *Edvance – značka německé spolupráce v odborném vzdělávání a přípravě* (Zpravodaj, 2010, č. 9, s. 12.) <http://www.bibb.de/>

DIE, *Deutsches Institut für Erwachsenenbildung – Leibniz-Zentrum für Lebenslanges Lernen* (Německý ústav

pro vzdělávání dospělých – Leibnizovo středisko celoživotního vzdělávání) Sídli v Bonnu.

DIE je ústřední instituce pro vědu a praxi v dalším vzdělávání. Funguje jako spojovací článek mezi výzkumem a praxí v oblasti vzdělávání dospělých.

Základními pilíři práce ústavu jsou služby, rozvojový výzkum, budování sítí a mezinárodní aktivity. Služby jsou zaměřeny na odborníky a výzkumné pracovníky v oblasti vzdělávání dospělých. <http://www.die-bonn.de>

Nizozemsko

ECBO, *Expertisecentrum Beroepsonderwijs* (Expertní

středisko pro vzdělávání a profesní přípravu) Sídli v Utrechtu a v 's-Hertogenbosch.

ECBO vzniklo spojením středisek CINOP a Max Goote, které obě instituce zvažovaly od roku 2006. Oficiálně zahájilo činnost v lednu 2009.

ECBO má vytvářet, šířit a syntetizovat vědecké a praktické informace o odborném vzdělávání a přípravě, a to nezávisle, systematicky a kvalitně.

Úkoly a ambice střediska jsou nezávislost, výzkum určený pro odborné vzdělávání a přípravu a výzkum odborného vzdělávání a přípravy, soulad s normami vědecké práce, vytváření a transfer znalostí, prognostické studie a poradenství z oboru. Zabývá se průběžnými problémy a budováním infrastruktury znalostí o odborném vzdělávání. Klade důraz na spolupráci, transparentnost a dostupnost.

<http://www.ecbo.nl>

Polsko

Biuro Koordynacji Kształcenia Kadr

BKKK, Biuro Koordynacji Kształcenia Kadr

(Úrad pro koordinaci vzdělávání pracovníků)
Sídli ve Varšavě.

BKKK byl založen v roce 1990. Po 17 letech působení se z malé organizace vyvinul ve velkou instituci, která flexibilně odpovídá na potřeby rozvoje Polska, je otevřena spolupráci s různými partnery na místní až mezinárodní úrovni, a jejíž politika a postupy jsou transparentní. Programy uskutečněné úřadem se mimo jiné zabývaly rozvojem podnikání, občanské společnosti a venkovských oblastí, podporou školských reforem, místního rozvoje apod. V současné době realizuje desítky programů, např. iniciativu EQUAL, programy Europass a ReferNet a zemědělský program Agrolinia. <http://www.cofund.org.pl>

Rakousko

ibw, Institut für Bildungsforschung der Wirtschaft
(Ústav pro výzkum vzdělávání v hospodářství)

Sídli ve Vídni.

Ústav se zabývá souvisejícími oblastmi vzdělávání, hospodářství a kvalifikací. Všechny projekty ústavu jsou využitelné v praxi a relevantní pro hospodářství.

Ústav byl založen v roce 1975 Hospodářskou komorou Rakousko (*Wirtschaftskammer Österreich – WKÖ*) a Průmyslovým sdružením (*Industriellenvereinigung – IV*).

Vydává periodika dostupná na webové stránce:

ibw-Mitteilungen (v němčině a v angličtině);

ibw-research brief (stručné, čtyřstránkové, tematicky zaměřené studie v němčině a v angličtině);

NEWSletter Berufsinformation (dvouměsíční internetový časopis).

Dále vydává monografie, které je možné si objednat.

<http://www.ibw.at>

Slovensko

ŠIOV, Štátny inštitút odborného vzdelávania
Sídli v Bratislavě

ŠIOV vznikol z Inštitútu prípravy mládeže pretransformovaním činností a kompetencií v oblasti stredného odborného vzdelávania.

Inštitút prípravy mládeže pôsobil od 1. 2. 1991 do 31. 11. 1994. Počas tohto obdobia sa menil aj predmet činnosti. Podľa zriaďovacej listiny z 29. 1. 1991 spočívali jeho hlavné činnosti v zabezpečovaní úloh súvisiacich s riadením stredných odborných učilíšť a stredísk praktického vyučovania zriaďovaných Ministerstvom školstva, mládeže a športu Slovenskej republiky. Inštitút spolupracoval s rezortmi a s ich vzdelávacími ústavmi pri tvorbe koncepcií prípravy mládeže na povolanie v stredných odborných učilištiach, pri organizačnom zabezpečení tvorby základných pedagogických dokumentov pre učebné a študijné odbory pri ďalšom vzdelávaní pedagogických zamestnancov, pri koordinácii spolupráce s domácimi a zahraničnými subjektmi s cieľom vybaviť školy technikou a zabezpečovať aktuálne úlohy hlavne v oblasti rekvalifikácie.

Dotakom k zriaďovacej listine z 24. 5. 1993 sa predmet činnosti Inštitútu prípravy mládeže rozšíril o metodické zabezpečovanie úloh v oblasti učňovského školstva. Plnil úlohy súvisiace s pedagogicko-organizačným zabezpečovaním výchovy a vzdelávania v stredných odborných učilištiach, učilištiach, strediskách praktického vyučovania a pracoviskách praktického vyučovania. Jeho činnosť bola orientovaná na vypracovanie podkladov a stanovísk k návrhom koncepčných materiálov, zákonov, noriem, predpisov a základných pedagogických dokumentov pre oblasť učňovského školstva, na vypracovanie metodických materiálov, poskytovanie poradenskej, konzultačnej, metodickej a informačnej služby v oblasti praktického vyučovania a vykonávanie činností súvisiacich s medzinárodnými aktivitami, koordinovanými a gestorovanými Ministerstvom školstva a vedy Slovenskej republiky.

Ministerstvo školstva a vedy Slovenskej republiky podľa Zriaďovacej listiny z 29. 1. 1991 v znení neskorších dodatkov vydaním Štatútu z 11. 11. 1994 s platnosťou od 1. 12. 1994 zmenilo názov Inštitútu prípravy mládeže na Štátny inštitút odborného vzdelávania (ďalej len "Inštitút"), čím sa rozšíril a upravil aj predmet jeho činnosti a kompetencie.

Pri Inštitúte bolo Európskou vzdelávacou nadáciou (ETF) v Turíne zriadené Slovenské národné observatórium (SNO) podporované Ministerstvom školstva SR a Ministerstvom práce sociálnych vecí a rodiny SR. Cieľom SNO je zbierať a analyzovať informácie o odbornom vzdelávaní v Slovenskej republike a konfrontovať ich so situáciou v Európskej únii a v krajinách usilujúcich o vstup do EU. Jeho zámerom je sústreďovať podnety a iniciovať návrhy pre decíznu sféru, ktoré by pomohli zvládnuť transformáciu odborného vzdelávania v súlade s nastupujúcou reštrukturalizáciou ekonomickej sféry SR. <http://www.siov.sk>

Slovensko

CPI, *Centra RS za poklicno izobraževanje* (Středisko SR pro odborné vzdělávání)
Sídli v Lublani.

CPI se vzhledem k vývoji na evropském trhu práce a vzdělávání zabývá v oblasti odborného vzdělávání a přípravy zvýšenou flexibilitou, zvyšováním kvality a posilováním sociálního partnerství. Nových cílů dosahuje různými činnostmi, které jsou vedeny základními principy dalšího rozvoje a kvality odborného vzdělávání a přípravy: základní profesní kvalifikace s možností dalšího vzdělávání pro všechny, spojení vzdělávání s trhem práce, zaměstnatelnost, celoživotní vzdělávání a rovné příležitosti.

Součástí CPI je: Národní referenční středisko, Slovenské referenční středisko pro zajišťování kvality v odborném vzdělávání a přípravě (SIQAVET), Národní středisko Europass a Národní observatoř. CPI je také koordinátorem sítě TTnet a národním zástupcem v Euroskills.

<http://www.cpi.si>

Spojené království – Anglie

Qualifications and Curriculum Development Agency

QCDA, *Qualifications and Curriculum Development Agency* (Agentura pro kvalifikace a vývoj kurikula) Sídli v Coventry.

Úřad pro kvalifikace a kurikulum (*Qualifications and Curriculum Authority – QCA*) vznikl v roce 1997 sloučením Národní rady pro profesní kvalifikace (NCVQ) a Úřadu pro školní hodnocení a kurikulum (SCAA). Později byl přeměněn na agenturu a přibyl mu *vývoj (development) kurikula*.

V květnu 2010 oznámila nová vláda svůj záměr uzavřít agenturu jako součást širší reformy školství. Část práce QCDA bude ukončena, část bude převedena jinam. Proto QCDA stanovila své klíčové priority pouze na období od září 2010 do března 2011 (kdy končí finanční rok):

- připravit uzavření QCDA a ve spolupráci s ministerstvem školství (*Department for Education – DfE*) a dalšími orgány zajistit přenesení funkcí;
- pokračovat v práci do konce března.

<http://www.qcda.gov.uk>

Spojené království – Skotsko

SQA, *Scottish Qualifications Authority* (Skotský úřad pro kvalifikace)

Sídli v Glasgow a v Dalkeith.

Funkce úřadu byly stanoveny školským zákonem Skotska z roku 1996. V roce 2002 byly pozměněny skotským zákonem o kvalifikacích.

Úřad jako hodnotící orgán (*awarding body*) spolupracuje se školami, odbornými školami (*colleges*), univerzitami, světem práce a vládou a poskytuje kvalitní, flexibilní a relevantní kvalifikace.

Úřad má dvě úlohy: akreditační (autorizuje všechny profesní kvalifikace ve Skotsku, kromě vysokoškolských) a hodnotící (vytvářet kvalifikace, validovat kvalifikace, kontrolovat, zda jsou kvalifikace aktuální, pomáhat lidem, kteří chtějí získat kvalifikace SQA, vydávat certifikáty absolventům).

<http://www.sqa.org.uk>

Švédsko

Skolverket (Školský úřad)
Sídli ve Stockholmu.

Školský úřad má ve své kompetenci vzdělávání na všech stupních školského systému.

Vláda a parlament stanovují cíle a linie vzdělávání prostřednictvím školského zákona a úkolem školského úřadu je zajistit, aby těchto cílů bylo dosaženo.

Úřad řídí, podporuje, sleduje a hodnotí práci obcí a škol za účelem zlepšení kvality a zajištění rovného přístupu ke vzdělávání pro všechny.

V dubnu 2004 předložila vláda parlamentu (*Riksdag*) návrh zákona s názvem Znalosti a kvalita – jedenáct kroků pro zlepšení gymnázia (*Kunskap och kvalitet - elva steg för utvecklingen av gymnasieskolan*), který obsahoval strategii pro zkvalitnění práce gymnázií. Švédská gymnázia poskytují také počáteční odborné vzdělávání a přípravu.

Školský úřad byl pověřen provedením evaluace rámcových dokumentů gymnázia tak, aby více lidí absolvovalo studium a mělo přístup do vysokoškolského vzdělávání. Reformované gymnázium se zaměřuje na zdůrazňování znalostí v kontextu, podporuje studium do hloubky a v souvislostech a také odstraňuje negativní stres. Změny vstoupily v platnost 1. července 2007.

<http://www.skolverket.se>

Švýcarsko

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

BBT, *Das Bundesamt für Berufsbildung und Technologie*; OFFT, *L'Office fédéral de la formation professionnelle et de la technologie*; UFFT, *L'Ufficio federale della formazione professionale e della tecnologia* (Spolkový úřad pro odborné vzdělávání a technologii)

BBT je kompetenční středisko Švýcarské konfederace pro odborné vzdělávání, odborné vysoké školy a politiku inovací. *Podpora inovací* je leitmotivem činnosti úřadu.

Zákazníky úřadu jsou učni, diplomovaní absolventi vyššího odborného vzdělávání, studenti sedmi odborných vysokých škol (*Fachhochschulen, hautes écoles spécialisées, scuole universitarie professionali*), podniky, které jsou zapojeny v Komisi pro technologii a inovace, učitelé, kteří se vzdělávají nebo dále vzdělávají ve Švýcarském ústavu pro odborné vzdělávání (SIBP, ISPFP).

Hlavními partnery úřadu při plnění klíčových úkolů jsou profesní sdružení, kantony (26) a jejich vzdělávací instituce, kantonální univerzity, švýcarské technické vysoké školy (*Eidgenössischen Technischen Hochschulen – ETH, écoles polytechniques fédérales – EPF, università politecnici federali – PF*), odborné vysoké školy.

<http://www.bbt.admin.ch>

Poznámka pro redaktory internetových stránek a nejen pro ně

„Vedlejším produktem“ práce na tomto přehledu bylo zjištění, jak důležité jsou webové stránky pro image instituce. Tam, kde bylo pojednání o činnosti instituce Last reviewed: 23 February 2005, se buď od té doby nic důležitého nestalo, nebo se redakcí anglické části webu nikdo moc nezabývá. Někde údaj o datu poslední revize chybí, když však k poslední datované události došlo před deseti roky nebo se mluví v přítomném čase o programu, který už dávno skončil, není to dobrá vizitka.

Existují samozřejmě i jiné prameny informací o institucích, jenže k nim se běžný uživatel dostane přes mnohem delší „klikací šňůru“ (viz editorial tohoto čísla) a to hodně lidí odradí.

Aktualizace webových stránek je přitom snadná a levná záležitost. Informace dostupné na webových stránkách jsou díky vyhledávačům mnohem účinnější než ty, které jsou obsaženy v tištěných brožurkách. Ty musí čtenář nejprve otevřít, aby našel to, co hledá, zatímco na webu člověk najde i to, co vůbec nehledal, a přitom to pro něj může být užitečné nebo alespoň zajímavé.

AK
